

ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้

Innovative Leaders Centre of Curriculum and Learning: LCCL

www.curriculumandlearning.com

เอกสาร Academic Update ลำดับที่ 6/2558

วันที่ 22 มิถุนายน พ.ศ. 2558

ทักษะการรู้คิด (cognitive skills)

ทักษะการรู้คิด (cognitive skills) หมายถึง ความสามารถในการคิดและการเรียนรู้ (ability to think and learn) ประกอบด้วย การรับรู้ (perception) ความสนใจ (attention) การจำ (memory) ภาษา (language) และการคิด (thinking) โดยมีสมอง (brain) เป็นส่วนประมวลผลข้อมูล (processing) ที่รับเข้ามาจากประสาทสัมผัสต่างๆ ก่อให้เกิดการคิดและการเรียนรู้ขึ้น

มนุษย์ทุกคนมีการพัฒนาทักษะการรู้คิดตั้งแต่แรกเกิด จากการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัว บุคคลที่มีประสบการณ์สูงกว่าจะมีพัฒนาการของทักษะการรู้คิดที่ดีกว่าบุคคลอีกคนหนึ่งที่มีประสบการณ์น้อยกว่า โดยทั่วไปทักษะการรู้คิดจะมีพัฒนาการที่ดีขึ้นตามลำดับขั้นพัฒนาการ ยกเว้นกรณีที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

อย่างไรก็ตามทักษะการรู้คิดจะลดต่ำลงเมื่อบุคคลมีอายุมากขึ้น ซึ่งเป็นความเสื่อมของสมองตามอายุขัย การพัฒนาทักษะการรู้คิดด้านต่างๆ มีลักษณะที่เหมือนกันคือ เริ่มจากสิ่งที่ยังไปสู่สิ่งที่ยากหรือซับซ้อน (complexity) มากขึ้น ซึ่งใช้เป็นหลักการเรียนรู้ที่กำหนดไว้เป็นนัยโดยทั่วไปว่าจะต้องสอนสิ่งที่ยังไปสู่สิ่งที่ยาก ผู้เรียนจะเกิดการพัฒนาการคิดได้ว่าการเรียนสิ่งที่ยากในทันที ทักษะการรู้คิดในแต่ละด้าน มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นการรับรู้ (perception) ความสนใจ (attention) การจำ (memory) ภาษา (language) และการคิด (thinking)

องค์ประกอบต่างๆ เหล่านี้ล้วนเป็นเหตุปัจจัยซึ่งกันและกัน ผู้เรียนจะไม่คิดถ้าขาดทักษะการรับรู้ เช่น กรณีห้องเรียนสกปรก ถ้าผู้เรียนไม่มีการรับรู้ที่ห้องเรียนสกปรก ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้วห้องเรียนนั้นสกปรก การคิดทำความสะอาดห้องเรียน จะไม่เกิดขึ้นเลย หรือในกรณีของการให้ความสนใจ ถ้าผู้เรียนคิดวิเคราะห์ไม่เป็นว่าระหว่างการทำกรบ้านกับการเล่นเกม สิ่งใดสำคัญกว่ากันเด็กจะให้ความสนใจกับการเล่นเกมก่อนการทำกรบ้าน เพราะโดยธรรมชาติวัยเด็กจะชอบความตื่นเต้นสนุกสนาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล

สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การติดต่อ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล

โทรศัพท์ 081 - 2996882 / e-mail: rutmarut@gmail.com